

Laatija Jyl Sari Koistinen	pvm 4.3.2020
Hyväksyjä Teho-johtoryhmä	pvm 4.3.2020
Päivittäjä	pvm
Päivityksen hyväksyjä	pvm
Asiakirjan sijainti: L:\Sosiaali- ja terveystalvespalvelukeskus\Terveys- ja hoivapalvelut\Laadunhallintajärjestelmä\Toimintakertomukset	

TERVEYS- JA HOIVAPALVELUIDEN TOIMINTAKERTOMUS 2019

Terveys- ja hoivapalveluiden palvelualue on osa hyvinvointivaliokunnan alaista sosiaali- ja terveystalvespalveluiden palvelualuea. Sen vastuhenkilö on johtava ylilääkäri.

Palvelualue sisältää

- 1) avoterveydenhuollon palvelut, joihin sisältyvät avosairaanhoidon vastaanottopalvelut, ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut, terapiapalvelut, sekä mielenterveys- ja päihdetyöryhmän vastaanottopalvelut,
- 2) mielenterveyskuntoutujien päivätoiminnan,
- 3) suun terveydenhuollon palvelut,
- 4) akuutin vuodeosastohoidon,
- 5) ikäihmistien palvelut, joihin sisältyvät asumispalvelut sekä kotiin annettavat ja kotona selviytymistä tukevat palvelut ja
- 6) rintamaveteraanien ja sotainvalidien palvelut.

Palvelualueeseen sisältyvät lisäksi erikoissairaanhoido, terveystalvesvalvonta, eläinlääkintähuolto sekä 65 vuotta täyttäneiden kuntalaisten omaishoidon tuki ja palvelusetelit.

Yhteistyösopimuksen nojalla Loimaan terveys- ja hoivapalvelut järjestää perusterveydenhuollon palvelut Loimaan kaupungin lisäksi Oripään kunnan asukkaille.

Vuonna 2018 otettiin käyttöön SHQS-laadunhallintajärjestelmä. Vuonna 2019 kehittämistyötä toteutettiin vuosikellon mukaisesti. Ulkoinen laaduntunnustusauditointi toteutui 20.-22.11.2019. Tätä kirjoitettaessa ei ole vielä selvää, myönnettiinkö laaduntunnustus.

Palveluyksiköiden itsearviointit toteutettiin huhti- ja marraskuussa kriteeristön osioilla 3 ja 4. Johtoryhmä teki kuitenkin edelleen arvioinnin koko kriteeristöllä.

Sisäiset auditoinnit tehtiin kriteeristön osiolla 1 kaikkiin palveluyksikköihin.

Johdon katselmukset toteutettiin vuonna 2019 terapiapalveluissa, Ilola-kodeilla, 65 vuotta täyttäneiden omaishoidon tuessa, avosairaanhoidossa ja suun terveydenhuollossa.

Keskeiset prosessit saatiin kuvattua ulkoiseen auditointiin mennessä.

Menetelmäkoulutetut, sisäisen auditoijan koulutuksessa olleet ja terveys- ja hoivapalveluiden johtoryhmä ovat edelleen kokoontuneet kahdesti vuodessa arvioimaan ja suunnittelemaan laatu- ja kehittämistyötä.

Viikolla 10 toteutettiin Ravatar-poikkileikkaustutkimus ikäihmisten palveluketjun asiakkaille. Analyysi on toimintakertomuksen liitteenä.
Poikkileikkaustutkimuksen perusteella analysoitiin ikäihmisten palveluketjua. Palveluketjuanalyysi on toimintakertomuksen liitteenä.

Keväällä uusittiin vuonna 2014 aiemmin toteutettu Kuntamaisema -arviointi terveys- ja hoivapalveluihin. Arviointi on toimintakertomuksen liitteenä.

Terveysasemaverkkoselvitystä ei saatu laadittua, ei myöskään ikäihmisten palvelustrategian päivitystä.

Terveys- ja hoivapalveluiden hallinnon henkilöstö:

	2018	2019
Johtava ylilääkäri	1,0	1,0
Johtava hoitaja/osastonhoitaja	0,5	0,5
Vanhustyön ohjaaja	0,8	0,5
Pegasos-pääkäyttäjä	0,8	0,8 (1.10. alkaen 0,5)
Yhteensä	3,1	2,8 (1.10. alkaen 2,5)

AVOTERVEYDENHUOLTO

AVOSAIRAANHOIDON VASTAANOTTOPALVELUT

Tuotamme ammattitaidolla ja moniammatillisesti väestölle laadukkaita avosairaanhoidon vastaanottopalveluita kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että yhdyspinnoissa muihin palveluihin on huomioitu resurssien järkevä käyttö.

Asiakasprosessien ja hoitopolkujen kehittämisen tavoitteena on, että potilas saa oikeaa palvelua oikeaan aikaan oikeassa paikassa.

Tavoitteenamme ovat matalan kynnyksen palvelut, joihin on helppo saada yhteys. Tiedotamme väestöä avoimesti toiminnastamme.

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveyspalvelukeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta.

Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Lakien mukaisesti palvelut järjestetään koko Loimaan kaupungin väestölle ja yhteistyösopimuksen mukaisesti myös Oripään kunnan väestölle. Lisäksi valintaoikeuteen perustuen palveluita järjestetään jonkin Loimaan sosiaali- ja terveyspalvelukeskuksen terveysasemista valinneille muiden kuntien asukkaille. Kiireellisiä sairaanhoitopalveluita tarjotaan kaikille niitä tarvitseville potilaan kotikunnasta riippumatta.

Tavoitteena on ylläpitää ja edistää väestön kokonaisterveyttä ohjaamalla väestöä ottamaan vastuuta omasta terveydestään ja hoidostaan.

Pitkäaikaissairaille laaditaan yksilöllinen hoito- ja/tai kuntoutussuunnitelma ja heille nimetään hoidosta vastaavat henkilöt (lääkäri ja/tai hoitaja). Hoitosuunnitelmaa arvioidaan suunnitelmallisesti.

Tarjotaan yleislääkäritasoisia lääkärin vastaanottopalveluita, sairaan- /terveydenhoitajan vastaanottopalveluita, rajoitetun lääkkeenmääräämisoikeuden omaavien hoitajien vastaanottopalveluita ja asiantuntijafysioterapeutin vastaanottopalveluita sekä geriatriin muistipoliklinikkapalveluita omana toimintana kohdeväestölle.

Aikuisväestön ja matkailijoiden rokotusneuvonta toteutetaan terveysasemilla omana toimintana. I-tyypin (ja hankalampien II-tyypin) diabeetikkojen vastaanottopalvelut on keskitetty diabetesosaamiskeskukseen Tyks Loimaan sairaalan tiloihin.

Tarjotaan kohdeväestölle omana toimintana uroterapeutin ja avannehoitajan vastaanottoja ja murtumien jatkohoitovastaanottoja Tyks Loimaan sairaalan tiloissa.

Lääkärin ja hoitajan ei-kiireellistä vastaanottotoimintaa järjestetään kaikilla neljällä terveysasemalla.

Geriatriin vastaanottotoiminta on keskitetty Kartanonmäen palvelukeskukseen. Asiantuntijafysioterapeuttien vastaanotto on keskitetty Loimaan pääterveysasemalle.

Kiireellinen vastaanottotoiminta on keskitetty Loimaan pääterveysasemalle.

Kiireellistä vastaanottotoimintaa on pääterveysasemalla ma-to klo 8.00-15.30 ja pe 8.00-15.00.

Muuna aikana terveydenhuollon päivystyksen toteuttaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin EPLL toimipisteissään.

Ajanvaraukseen/hoidon tarpeen arviointiin saa yhteyden ma-to klo 8.00-15.30 ja pe klo 8.00-15.00 keskitettyyn puhelinnumeroon soittamalla.

Yhteyden saa myös aina sähköisesti (KlinikPro). Sähköiseen palvelupyyntöön vastataan seuraavaan arkipäivään klo 16.00 mennessä.

Asiakasmaksut:

Palveluista peritään asiakasmaksulakiin perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut.

TOIMINTAKERTOMUS:

Vuonna 2018 aloitettiin asiantuntijafysioterapeuttien vastaanottotoiminta 1.3.2018. Suoritteet on esitetty terapiapalveluiden taulukoissa.

Tyks Loimaan sairaalan tiloihin saneerattiin tilat kaupungin ja sairaanhoitopiirin yhteiselle diabetesosaamiskeskukselle.

Tiloihin ei päästy muuttamaan vuoden 2018 aikana, vaan muutto siirtyi tammikuulle 2019.

Diabetesosaamiskeskus aloitti toimintansa Tyks Loimaan sairaalassa. Tiloissa työskentelee kaksi diabeteshoitajaa, diabeteslääkäri, jalkaterapeutti, avannehoitaja ja uroterapeutti.

Diabeteksen hoitopolkua selkiytettiin. Jatkossa diabeteksen lääkkeettömän hoidon ohjaus ja neuvonta toteutetaan avosairaanhoidossa. Sen sijaan kaikki uudet diabetesdiagnoosin saaneet potilaat ohjataan diabetesvastaanotolle alkuohjaukseen ja hoidon aloitukseen.

Avosairaanhoidossa vahvistettiin tiimityötä ja tammikuusta 2019 alkaen on jokaiselle potilaalle määritelty hoidosta vastaava lääkäri ja hoidosta vastaava hoitaja/tiimi. Potilaan hoidosta vastaa moniammatillinen tiimi, johon kuuluvat lääkäri, sairaanhoitaja ja terveydenhoitaja. Tarvittaessa myös muut ammattiryhmät kuten terapeutit voivat ottaa osaa tiimin toimintaan.

Kiirevastaanoton henkilöstöä lisättiin ja tällä hetkellä kiirevastaanotossa työskentelee päivittäin kaksi lääkäriä ja kaksi hoitajaa. Muutoksen jälkeen, pystytään kiirevastaanotolla hoitamaan päivittäin enemmän potilaita.

Murtumien jatkohoitopoliklinikka jatkoi toimintaansa Tyks Loimaan sairaalan tiloissa. Kaupunki osoittaa toimintaan lääkärin ja fysioterapeutin, sairaanhoitopiiri lääkintävahtimestarin, jonka sijaistamisesta huolehtii kaupunki.

Pitkästä aikaa saatiin syksyllä 2018 täytettyä kaikki terveystieteiden lääkärin virat. Oripäähän valittu lääkäri ei päässyt aloittamaan työtä vuoden 2018 aikana, vaan hän otti virkansa vastaan vasta helmikuun alussa 2019.

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Puheluita vuodessa keskitettyyn hoidon tarpeen arvion puhelinumeroon, lukumäärä	28 637	33 402
Keskitetyn hoidon tarpeen arvion puhelimen keskimääräinen takaisinsoittoaika	33 min	26 min.
Keskitettyyn hoidon tarpeen arvion puhelimeen tullessiin puheluihin vastataan saman päivän aikana, %	98 %	100 %
Yhteydenottomäärät KlinikPron kautta vuodessa, lukumäärä	900	1 350
KlinikPro vastausajan toteutuminen (vastataan seuraavaan arkipäivään klo 16 mennessä), %	98 %	100 %
Lääkärien vastaanottoaikojen T3-aikojen mediaani ja vaihteluväli	31.8.2018 29 vrk 5-34 vrk	16.9.2019 42 vrk 24-77 vrk
Hoitajien vastaanottoaikojen T3-mediaani ja vaihteluväli	31.8.2018 5 vrk 2-18 vrk	16.9.2019 4 vrk 1-10 vrk

Lääkärikäynnit, lukumäärä	12 330	10 175
Lääkärikäynneistä päivystyskäyntejä, lukumäärä	169	379
Päivystyskäyntien osuus lääkärikäynneistä, %	1 %	4 %
Lääkäreiden päivystyskonsultaatiot, lukumäärä	4 836	7 903
Lääkäreiden ei-kiireellisen vastaanoton konsultaatiot, lukumäärä	9 013	7 018
Hoitajakäynnit, lukumäärä	23 604	23 615
Joista rajoitetun lääkkeenmääräämisoikeuden hoitajien käynnit, lukumäärä	721	445
Hoitajakäynneistä päivystyskäyntejä, lukumäärä	4 770	6 550
Päivystyskäyntien osuus hoitajakäynneistä, %	20 %	28 %
Erikoissairaanhoitoläheteeseen johtaneiden lääkärikäyntien osuus lääkärikäynneistä, %	21 %	23 %
Erikoissairaanhoitoläheteeseen johtaneiden lääkärikontaktien (käynnit, päivystyskonsultaatiot, käynnin korvaavat puhelut) osuus lääkärikontakteista, %	10 %	10 %
Käynnin korvaavien puheluiden määrä lääkäreiden vastaanotoilla, lukumäärä	7 405	6 927
Geriatrin vastaanottokäynnit	115	102
Lääkärikäynneistä diabetesvastaanoton käyntejä, lukumäärä	467	490
Hoitajakäynneistä diabetesvastaanoton käyntejä, lukumäärä	2 741	2 330
Diabeetikkojen silmnpohjatutkimukset, lukumäärä	461	420
THL:n asiakastyytyväisyysmittaus kahden vuoden välein	Toteutettu	Ei toteutettu

Lääkit hoitavat potilaita konsultaatioiden perusteella erityisesti keskitetyssä kiirevastaanotossa. Myös käynnin korvaavien puheluiden määrä on suuri.

Jos arvioidaan erikoissairaanhoitoon johtaneita lääkärikontakteja, on läheteeseen johtaneiden käyntien osuus kaikista käynneistä suuri, mutta mikäli osuus lasketaan kaikista (käynnin korvaavista) kontakteista, on osuus kohtuullinen.

Sähköisten yhteydenottojen määrä kasvoi vuonna 2019, mikä on ollut tavoitteenakin. Myös puheluiden määrä on noussut.

Lääkäreiden T3-ajat venähtivät loppuvuonna lääkärivajeesta johtuen. Kiirevastaanoton käyntimäärien kasvusta johtuen hoitajien päivystyskäyntien määrä on noussut.

Avosairaanhoidon vastaanottopalveluiden henkilökunta:

	2018	2019
Terveyskeskuslääkäri	10,45	10,45
Terveydenhoitaja	5,40	5,40 (28.10. alkaen 6,2)
Sairaanhoitaja	11,00	11,0
Terveyskeskusavustaja	2,00	2,0
Konekirjoittaja	0,90	0,9
Johtava/osastonhoitaja	0,30	0,3
Apulaisosastonhoitaja	0,5	0,5
Yhteensä	30,55	30,55 (28.10. alkaen 31,35)

ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO**ÄITIYS-, LASTEN- JA PERHESUUNNITTELUNEUVOLA**

Tuotamme ammattitaidolla ja moniammatillisesti väestölle laadukkaita neuvolapalveluita kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että yhdyspinnoissa muihin palveluihin on huomioitu resurssien järkevä käyttö.

Asiakasprosessien ja hoitopolkujen kehittämisen tavoitteena on, että asiakas saa oikeaa palvelua oikeaan aikaan oikeassa paikassa.

Tavoitteenamme ovat matalan kynnyksen palvelut, joihin on helppo saada yhteys. Tiedotamme väestöä avoimesti toiminnastamme.

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta.

Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Lakien mukaisesti palvelut järjestetään koko Loimaan kaupungin väestölle ja yhteistyösopimuksen mukaisesti myös Oripään kunnan väestölle. Lisäksi valintaoikeuteen perustuen palveluita järjestetään jonkin Loimaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen terveysasemista valinneille muiden kuntien asukkaille.

Äitiysneuvolatoiminnan tavoitteena on turvata raskaana olevan naisen ja sikiön terveys ja hyvinvointi.

Tavoitteena on myös edistää kansanterveyttä ja ehkäistä raskauden aikaisia häiriöitä.

Äitiysneuvolassa tunnistetaan mahdollisimman varhain raskausaikaiset ongelmat ja häiriöt sekä järjestetään viiveettä tarvittavaa hoitoa, apua ja tukea.

Asiakkaille järjestetään määräaikaista ja laajoja terveystarkastuksia terveydenhoitajan ja lääkärin vastaanotoilla [THL:n äitiysneuvolaoppaan](#) mukaisesti. Laajoissa terveystarkastuksissa huomioidaan myös puolison ja koko perheen hyvinvointia.

Neuvolasta järjestetään alkuraskauden ultraäänitutkimus, sikiöseulontatutkimukset ja rakenneultraäänitutkimus valtioneuvoston seulonta-asetuksen mukaisesti.

Perhevalmennusta tarjotaan perheille, joissa ainakin toinen vanhemmista tulee ensimmäistä kertaa vanhemmaksi. Valmennusjaksoja on neljä vuodessa ja kukin jakso sisältää neljä tapaamiskertaa.

Lastenneuvolassa seurataan ja edistetään alle kouluikäisen lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä sekä tuetaan vanhempia turvallisessa, lapsilähtöisessä kasvatuksessa ja lapsen hyvässä huolenpidossa sekä parisuhteen hoitamisessa.

Neuvolassa pyritään havaitsemaan lapsiperheiden erityisen tuen tarpeet mahdollisimman varhain ja järjestämään tarkoituksenmukainen tuki ja apu. Lapsi saa neuvolassa rokotusohjelmaan kuuluvat rokotukset. Myös lapsen lähipiirille tarjotaan rokotteita kansallisen rokotusohjelman mukaisesti.

Lastenneuvolassa järjestetään määräaikaista ja laajoja terveystarkastuksia terveydenhoitajan ja lääkärin vastaanotoilla [THL:n lastenneuvolaoppaan](#) mukaisesti.

Terveydenhoitaja tekee kotikäynnin synnytyksen jälkeen ensimmäisen lapsen saaneen perheen luokse. Muita kotikäyntejä järjestetään tarpeen mukaan.

Terveydenhoitajan ja lääkärin yhdessä tekemä laaja terveystarkastus on sisällöltään muita terveystarkastuksia perusteellisempi ja laajempi. Tarkastuksen kohteena on lapsen lisäksi koko hänen perheensä; tarkastuksessa arvioidaan lapsen kehityksen, terveydentilan ja hyvinvoinnin lisäksi koko perheen hyvinvointia ja vanhempien tuen tarpeita. Lasta ja perhettä ohjataan tarvittaessa tutkimuksiin ja hoitoon.

Erytisen tuen tarpeen arvioimiseksi ja toteuttamiseksi järjestetään tarvittaessa lisä- ja kotikäyntejä sekä tehdään yhteistyötä muiden lapsiperhetoimijoiden kanssa.

Perhesuunnitteluneuvolassa toiminnan tavoitteena on seksuaaliterveyden ylläpitäminen ja edistäminen. Käynneillä käsitellään myös ihmissuhteisiin ja seksuaalisuuteen liittyviä kysymyksiä ja ongelmia. Ehkäisy- ja perhesuunnitteluneuvolasta saa raskauden ehkäisyneuvontaa ja yksilöllistä ehkäisyn suunnittelua, mahdollisuuden keskustella kokonaisvaltaisesti perhesuunnittelusta, sukupuolitauteihin liittyvää neuvontaa ja ohjausta.

Äitiys- ja lastenneuvolapalveluita järjestetään Tyks Loimaan sairaalan tiloissa, Alastaron terveysasemalla ja Oripään terveysasemalla.

Perhesuunnitteluneuvolatoiminta on keskitetty Tyks Loimaan sairaalan tiloihin.

Seksuaaliterveyden edistämiseen liittyviä palveluja on perhesuunnitteluneuvolan lisäksi saatavilla myös koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelujen yhteydessä.

Neuvoloiden palvelutarjontaan kuuluu myös puhelinneuvonta.

Asiakasmaksut:

Äitiys- ja lastenneuvolapalvelut ovat asiakkaalle maksuttomia.

Perhesuunnitteluneuvolapalvelut ovat alle 18-vuotiaille maksuttomia, täysi-ikäisille osin maksullisia.

TOIMINTAKERTOMUS:

Sairaanhoitopiirin kanssa on edelleen keskusteltu perhekeskuksen perustamisesta Tyks Loimaan sairaalan tiloihin. Perhekeskukseen keskitettäisiin lapsiperheiden psykososiaaliset toiminnot. Tämä olisi mahdollista toteuttaa sairaalan 1. ja 3. kerroksessa vapautuviin tiloihin ehkä vuonna 2021.

Pääterveysaseman neuvola, Hirvikosken neuvola ja perhesuunnitteluneuvola muuttivat Tyks Loimaan sairaalan 1. kerroksen tiloihin syyskuussa 2019.

Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa aloitti kokoaikainen neuvolapsykologi 29.7.2019 alkaen. Neuvolapsykologin asiakkaita ovat alle kouluikäiset lapset sekä lasta odottavien ja alle kouluikäisten lasten vanhemmat. Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon henkilöstörakennetta muutettiin. Lokakuusta 2019 alkaen on äitiys- ja lastenneuvolassa viisi terveydenhoitajaa. Perhesuunnitteluneuvolassa työskentelee yksi terveydenhoitaja, jonka työnkuvaan sisältyvät perhesuunnitteluneuvolatyön lisäksi työttömien, alle 65-vuotiaiden omaishoitajien ja asevelvollisten terveystarkastukset.

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Lääkärikäynnit vuodessa, lastenneuvola, lukumäärä	880	787
Lääkärikäynnit vuodessa, äitiysneuvola, lukumäärä	415	349
Lääkärikäynnit vuodessa, perhesuunnitteluneuvola, lukumäärä	202	206
Terveydenhoitajakäynnit vuodessa, lastenneuvola, lukumäärä	3 514	3 115
Terveydenhoitajakäynnit vuodessa, äitiysneuvola, lukumäärä	1 604	1 461
Terveydenhoitajakäynnit vuodessa, perhesuunnitteluneuvola, lukumäärä	735	643
Käynnin korvaavien puheluiden määrä terveydenhoitajilla lastenneuvolassa, lukumäärä	1 021	1 072
Käynnin korvaavien puheluiden määrä terveydenhoitajilla äitiysneuvolassa, lukumäärä	744	735
Psykologikäynnit vuodessa, ennalta ehkäisevä terveydenhuolto lapset	130	119
Psykologikäynnit vuodessa, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto aikuiset		109
Laajojen terveystarkastusten toteutumisprosentti	83 %	79 %

äitiysneuvolassa		
Laajojen terveystarkastusten toteutumisprosentti lastenneuvolassa		
4 kk	108 %	95 %
18 kk	96 %	92 %
4 v	101 %	102 %
THL:n asiakastyytyväisyysmittaus kahden vuoden välein	Toteutettu	Ei toteutettu

Laajojen terveystarkastusten toteutumisprosentin seurantaan on kiinnitetty huomiota. Henkilökunta onkin kohentanut tilastointia.

KOULU- JA OPISKELUTERVEYDENHUOLTO

Tuotamme ammattitaidolla ja moniammatillisesti laadukkaita koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluita kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että yhdyspinnoissa muihin palveluihin on huomioitu resurssien järkevä käyttö.

Asiakasprosessien ja hoitopolkujen kehittämisen tavoitteena on, että oppilas/opiskelija saa oikeaa palvelua oikeaan aikaan oikeassa paikassa.

Tavoitteenamme ovat matalan kynnyksen palvelut, joihin on helppo saada yhteys. Tiedotamme avoimesti toiminnastamme.

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta.

Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Lakien mukaisesti palvelut järjestetään Loimaalla tai Oripäässä sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla tuetaan, seurataan ja arvioidaan koululaisten ja opiskelijoiden terveyttä, hyvinvointia ja oppimista sekä koulujen ja oppilaitosten oppimisympäristöjen terveellisyttä, turvallisuutta sekä koulu- ja opiskeluyhteisön hyvinvointia. Oppilaiden vanhempia ja huoltajia tuetaan heidän kasvatustyössään.

Tehtävänä on erityistä tukea tarvitsevan oppilaan tuen ja tutkimusten tarpeen varhainen tunnistaminen sekä pitkäaikaissairaana lapsen omahoidon tukeminen ja tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja –hoitoon ohjaaminen yhteistyössä muiden oppilashuollon toimijoiden sekä lapsen ja vanhempien muiden verkostojen kanssa.

Kouluterveydenhuollossa järjestetään määräaikaista ja laajoja terveystarkastuksia terveydenhoitajan ja lääkärin vastaanotoilla [THL:n kouluterveydenhuollon oppaan](#) mukaisesti. Laajoja tarkastuksia toteuttavat terveydenhoitajat ja lääkärit yhdessä. Niihin kutsutaan mukaan myös huoltajat.

Terveydenhoitajilla on myös avoimet vastaanotot, minne saa tulla ilman ajanvarausta. Asiointien syitä voivat olla esim. ensiapuluonteiset sairaanhoitokäynnit, päihde-, seksuaali- ja mielenterveysasiat, kaverisuhteet, koulunkäynti ja yleensä oppilaan mieltä askarruttavat asiat.

Opiskeluterveydenhuolto tarjoaa terveyden- ja sairaanhoidon palveluja opiskelijoille. Palvelu sisältää lakisääteisesti terveystarkastuksia ja –tapaamisia [THL:n opiskeluterveydenhuollon oppaan](#) mukaisesti, kansallisen rokotusohjelman toteuttamista, opiskelukykyisyyden arviointia, edistämistä ja tukemista, sairauksien hoitoa, mielenterveys- ja päihdetyötä sekä seksuaaliterveyden edistämistä ja hoitoa.

Opiskeluterveydenhuollossa tunnustetaan opiskelijan erityinen tuen ja tutkimuksen tarve sekä tuetaan opiskelijaa tarvittaessa jatkotutkimuksiin ja ohjataan hoitoon.

Oppilas- ja opiskelijahuolto tukee lapsen ja nuoren terveyttä, hyvinvointia ja oppimista ja sitä toteutetaan kouluilla ja oppilaitoksissa yhteisöllisin ja yksilöllisin keinoin. Oppilas- ja opiskelijahuolto on opetussuunnitelman mukaista toimintaa ja sitä toteuttavat kaikki oppilaitoksen työntekijät, opettajat, koulupsykologit ja -kuraattorit, kouluterveydenhoitajat ja -lääkärit. Oppilas- ja opiskeluhuollon työntekijät tekevät monitoimijaista yhteistyötä, jotta palvelut säilyvät lapselle ja nuorelle yhtenä kokonaisuutena riippumatta niiden järjestäjästä

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa toimitaan yhteistyössä koulun ja laajemmin muun sivistystoimen työntekijöiden kanssa. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat koulukuraattorit ja -psykologit. Koko perheen tilannetta voidaan tarkastella myös yhdessä sosiaalipalveluiden henkilöstön kanssa yhteisten neuvonpitojen kautta. Tärkeää on huomioida tietojen vaihtaminen kunnan eri toimialojen ja toimialueiden välillä.

Terveystarkastukset toteutetaan kouluilla ja oppilaitoksissa.

Terveydenhoitajan avoimia vastaanottoja tarjotaan vain rajoitetusti kouluilla ja oppilaitoksissa.

Koululaisten ja opiskelijoiden sairaanhoitopalvelut tarjotaan pääasiassa terveysasemilla.

Asiakasmaksut:

Palvelut ovat asiakkaille maksuttomia.

TOIMINTAKERTOMUS:

Koulu- ja opiskeluterveydenhuolto on tuottanut palveluita Loimaan ja Oripään peruskouluille, Koulutuskuntayhtymä Novidan lukiolle ja ammatilliselle oppilaitokselle sekä Hirvikoskella sijaitsevalle Loimaan evankeliselle opistolle, joka järjestää aikuisille maahanmuuttajille perusopetusta.

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Lääkärikäynnit vuodessa, kouluterveydenhuolto, lukumäärä	777	753
Terveydenhoitajakäynnit vuodessa kouluterveydenhuolto, lukumäärä	3 991	3 840

Laajojen terveystarkastusten toteutumisprosentti kouluterveydenhuollossa		
1. lk	96 %	86 %
5. lk	99 %	101 %
8. lk	76 %	98 %
Lääkärikäynnit vuodessa, opiskeluterveydenhuolto, lukumäärä	201	205
Terveystarkastuskäynnit vuodessa, opiskeluterveydenhuolto, lukumäärä	1 413	974

MUU ENNALTAEHKÄISEVÄ TERVEYDENHUOLTO

Mammografiaseulonnat ja kohdunkaulakanavan syövän seulontatutkimukset järjestetään valtioneuvoston seulonta-asetuksen mukaisesti.

Työttömien terveystarkastuksissa noudatetaan ohjetta [STM:n kirje työttömien terveydenhuollon järjestämisestä](#).

Asevelvollisten terveystarkastukset järjestetään Puolustusvoimien ohjeiden mukaisesti.

Alle 65-vuotiaiden omaishoitajien terveystarkastukset toteutetaan noudattaen [lakia omaishoidon tuesta](#).

TOIMINTAKERTOMUS:

Mammografiaseulonnat ja kohdunkaulakanavan syövän seulontatutkimukset järjestettiin valtioneuvoston seulonta-asetuksen mukaisesti.

Työttömien terveystarkastuksia toteutettiin [STM:n kirjeen työttömien terveydenhuollon järjestämisestä](#) mukaisesti.

Asevelvollisten terveystarkastukset järjestettiin Puolustusvoimien ohjeiden mukaisesti.

Alle 65-vuotiaiden omaishoitajien terveystarkastukset toteutettiin noudattaen [lakia omaishoidon tuesta](#).

65 vuotta täyttäneiden omaishoitajien terveystarkastukset toteutti ikäneuvolan sairaanhoitaja.
Alle 65-vuotiaiden omaishoitajien terveystarkastukset toteutti avosairaanhoidon terveydenhoitaja.

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Mammografiaseulonnat vuodessa, lukumäärä Loimaa Oripää	978 68	973 77
Osallistumisprosentti mammografiaseulontoihin Loimaa Oripää	83 % 75 %	85 % 92 %
Kohdun kaulakanavan syöpäseulonnat vuodessa, lukumäärä (sisältyvät perhesuunnitteluneuvolan terveydenhoitajakäynteihin) Loimaa Oripää	543 48	489 30

Osallistumisprosentti kohdun kaulakanavan syövän seulontoihin		
Loimaa	77 %	80 %
Oripää	74 %	73 %
Työttömien terveystarkastukset vuodessa, lukumäärä	37	32
Asevelvollisten terveystarkastukset vuodessa, lukumäärä	106	106
Alle 65-vuotiaiden omaishoitajien terveystarkastukset vuodessa, lukumäärä	25	31

Erityisryhmien terveystarkastusten tilastointiin on kiinnitetty huomiota.

Ennaltaehkäisevän terveydenhuollon henkilökunta:

	2018	2019
Terveyskeskuslääkäri	1,53	1,53
Psykologi	0,50 (mielenterveys- ja päihdetyöryhmässä lastenneuvolan tarpeisiin)	0,5 (29.7. alkaen 1,0)
Terveydenhoitaja	11,70	11,70 (28.10. alkaen 10,80)
Konekirjoittaja	0,10	0,10
Toimintaterapeutti	0,40 (terapiapalveluissa lastenneuvolan tarpeisiin)	0,4 (terapiapalveluissa lastenneuvolan tarpeisiin)
Apulaisosastonhoitaja	0,50	0,50
Yhteensä	14,73	14,73 (31.12.19 14,33)

TERAPIAPALVELUT JA LÄÄKINNÄLLINEN KUNTOUTUS

Tuotamme ammattitaidolla ja moniammatillisesti väestölle laadukkaita terapiapalveluita kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että yhdyspinnoissa muihin palveluihin on huomioitu resurssien järkevä käyttö. Asiakasprosessien ja hoitopolkujen kehittämisen tavoitteena on, että asiakas saa oikea-aikaista palvelua oikeassa paikassa. Tiedotamme väestöä avoimesti toiminnastamme.

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas-/asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta. Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana. Mittareina käytetään mm. asiakaspalautetta, hoitojonoja ja asiakaskäyntimääriä.

Lakien mukaisesti palvelut järjestetään koko Loimaan kaupungin väestölle ja yhteistyösopimuksen mukaisesti myös Oripään kunnan väestölle. Lisäksi valintaoikeuteen perustuen palveluita järjestetään jonkin Loimaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen terveysasemista valinneille muiden kuntien asukkailla. Lakien mukaisesti palvelut järjestetään Loimaalla tai Oripäässä sijaitsevien koulujen ja oppilaitosten oppilaille ja opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta.

Terveystalolain 29§:n mukaan kunnan on järjestettävä potilaan sairaanhoitoon liittyvä **lääkinnällinen kuntoutus**.

Lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvat:

- 1) kuntoutusneuvonta ja kuntoutusohjaus
- 2) potilaan toiminta- ja työkyvyn sekä kuntoutustarpeen arviointi
- 3) kuntoutustutkimus, jonka avulla selvitetään potilaan kuntoutusmahdollisuuksia
- 4) toimintakyvyn parantamiseen ja ylläpitämiseen tähtäävät terapiat sekä muut tarvittavat kuntoutumista edistävät toimenpiteet
- 5) apuvälinepalvelut
- 6) sopeutumisvalmennus
- 7) 1–6 kohdassa tarkoitetuista tarpeellisista toimenpiteistä koostuvat kuntoutusjaksot laitos- tai avohoidossa.

Kunta vastaa potilaan lääkinällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden. Lääkinällisen kuntoutuksen tarve, tavoitteet ja sisältö on määriteltävä kirjallisessa yksilöllisessä kuntoutussuunnitelmassa. Kuntoutustyöryhmä päättää lääkinällisen kuntoutuksen järjestämisen periaatteista kaupungissa. Asiakirja ”Lääkinällisen kuntoutuksen myöntämisperusteet Loimaan sosiaali- ja terveystalokeskuksessa” sisältää perusteet kuntoutuksen myöntämiselle.

Kunnalla ei ole velvollisuutta järjestää kuntoutusta, jos lääkinällisen kuntoutuksen järjestäminen on Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 9 §:n perusteella Kansaneläkelaitoksen tehtävänä. Kunnan on kuitenkin järjestettävä kuntoutussuunnitelmassa määritelty lääkinällinen kuntoutus, jos kuntoutuksen järjestämis- ja kustannusvastuu ei selkeästi ole osoitettavissa.

Apuvälinepalvelut ovat osa hoidon- ja kuntoutuksen kokonaisuutta ja niiden tulee aina perustua yksilölliseen hoito- ja kuntoutussuunnitelmaan (asiakassuunnitelmaan). Lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineiden tarkoituksena on korjata lääkinällisin perustein todetun sairauden tai vamman aiheuttamaa toimintakyvyn ongelmaa niin, että asiakas selviytyy päivittäisistä toimistaan. Apuvälineitä lainataan väliaikaiseen tai pitkäaikaiseen käyttöön. Apuvälineiden saatavuusperusteissa noudatetaan valtakunnallisia lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteita. Apuvälineet tilataan Varsinais-Suomen Alueellisesta Apuvälinekeskuksesta.

Apuvälinelainaamo sijaitsee Loimaan pääterveysaseman pohjakerroksessa. Lainaamo on avoinna maanantai ja keskiviikko klo 12.00-15.00 sekä perjantaisin klo 9-11. Puhelinaika arkisin klo 8.00-9.00 puh. 02 761 2341.

Fysioterapian toiminnan tavoitteena on edistää, palauttaa ja ylläpitää asiakkaan terveyttä, liikkumista ja toimintakykyä fysioterapian keinoin. Asiakasta ohjataan käyttämään omia voimavarojaan terveytensä ja toimintakykynsä säilyttämiseksi ja parantamiseksi. Fysioterapeutti toimii yhteistyössä asiakkaan ja hänen omaistensa sekä muiden asiakkaan hoitoon ja kuntoutukseen osallistuvien asiantuntijoiden kanssa. Fysioterapeutti toimii myös oman alansa asiantuntijana moniammatillisissa työryhmissä.

Fysioterapian toiminta perustuu hyvään fysioterapiakäytäntöön, jossa yhdistyvät näyttöön perustuvat työkäytännöt, asiakkaan kuuleminen ja fysioterapeuttien osaaminen. Keskeisiä fysioterapeuttisia arviointimenetelmiä ovat haastattelu, havainnointi, manuaalinen tutkiminen ja mittaaminen esim. Toimia-tietokantaa hyödyntäen. Toimintakykyä arvioitaessa huomioidaan ICF-luokitus. Fysioterapeuttinen ohjaus ja terapeuttinen harjoittelu ovat keskeisiä menetelmiä fysioterapian toteutuksessa.

Fysioterapia järjestetään omana toimintana Loimaan pääterveysasemalla ja Alastaron terveysasemalla. Fysioterapiaan tullaan terveyskeskuslääkärin läheteellä tai sovitusti erikoissairaanhoidon jatkohoitona. Hoitajat voivat tiettyjen kriteerien täytyessä ohjata potilaan suoraan ajanvarauksesta fysioterapeutin vastaanotolle ilman lääkärin arviota. Lastenneuvolan, koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kanssa tehdään yhteistyötä ja tarvittaessa myös terveydenhoitajat voivat tehdä lähetteen fysioterapiaan.

Fysioterapian ryhmämuotoinen kuntoutus järjestetään pääterveysasemalla. Ryhmään tarvitaan terveyskeskuslääkärin lähete. Osallistujia ohjautuu ryhmiin myös jatkohoitona yksilöllisen fysioterapian jälkeen tai jatkohoitona erikoissairaanhoidosta.

Kotikäynneillä arvioidaan apuvälinetarvetta, kodin muutostöitä ja tuetaan kotona selviytymistä.

Ajanvaraus: Asiakas varaa itse ajan fysioterapiaan. Fysioterapian keskitetty puhelinaika on arkisin klo 8.00-9.00 puh. 02 761 2342.

Asiakasmaksut: Palveluista peritään asiakasmaksulakiin perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut. Alle 18-vuotiaille palvelut ovat maksuttomia.

Henkilökuntaresurssit: Pääterveysasemalla työskentelee 4 fysioterapeuttia ja Alastaron terveysasemalla 1 fysioterapeutti.

Jalkaterapian tavoitteena on ylläpitää ja edistää asiakkaan liikunta- ja toimintakykyä jalkaterapian keinoin. Suurimman asiakasryhmän jalkaterapeutin vastaanotolla muodostavat diabeetikot, joilla on todettu suurentunut riski saada diabeettinen jalkahaava tai joilla on aikaisempi jalkahaava tai alaraajoihin kohdistunut amputaatio diabeteksen seurauksena. Keskeisiä jalkaterapeuttisia arviointimenetelmiä ovat haastattelu, havainnointi, manuaalinen tutkiminen sekä erilaiset testaukset. Asiakkaan yksilöllinen ohjaaminen on keskeinen osa jalkaterapiaa. Jalkaterapeutti tekee yhteistyötä asiakkaan ja hänen omaistensa sekä muiden asiakkaan hoitoon ja kuntoutukseen osallistuvien ammattilaisten kanssa.

Jalkaterapia järjestetään omana toimintana diabetesvastaanotolla Tyks Loimaan sairaalan tiloissa. Asiakkaat tulevat jalkaterapiaan lääkärin tai diabeteshoitajan läheteellä.

Ajanvaraus: Asiakas varaa itse ajan jalkaterapiaan. Jalkaterapeutin puhelinaika on arkisin klo 10.00-11.00 puh. 02 761 2358.

Asiakasmaksut: Palveluista peritään asiakasmaksulakiin perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut.

Henkilökuntaresurssit: Diabetesvastaanotolla työskentelee 1 jalkaterapeutti.

Toimintaterapia on kuntoutusta, joka perustuu toiminnan terapeuttiseen käyttöön. Tavoitteena voi olla asiakkaalle tärkeiden arjen toimintojen, kuten itsestä huolehtimisen, kotielämän, opiskelun, työssä selviytymisen, vapaa-ajan, leikin ja levon mahdollistaminen. Toimintaterapialla voidaan mahdollistaa eri-ikäisten ihmisten osallistuminen heille tärkeisiin päivittäisiin elämän toimintoihin silloin, kun he esimerkiksi fyysisen tai psyykkisen sairauden, vaikean elämäntilanteen, ikääntymisen tai kehitysviivästymän vuoksi tarvitsevat asiantuntijan apua. Toimintaterapeutti tekee yhteistyötä asiakkaan ja hänen omaistensa sekä kuntoutukseen osallistuvien muiden ammattilaisten kanssa. Lisäksi toimintaterapeutti toimii oman alansa asiantuntijana moniammatillisissa työryhmissä.

Toimintaterapiatarpeen arviossa huomioidaan kokonaisvaltainen toimintakyky ja mahdollisuudet vaikuttaa toimintakykyyn terapian keinoin. Keskeisiä toimintakykyä arvioivia menetelmiä ovat haastattelu, havainnointi sekä erilaiset mittarit. Toimintaterapiaa voidaan toteuttaa vastaanotolla tai asiakkaan arkiympäristössä. Toimintaterapeuttien käyttämien kuntoutusmenetelmien tulee perustua valtakunnallisten hyvien toimintaterapiakäytänteiden lisäksi näyttöön perustuvaan tietoon.

Kotikäynneillä arvioidaan apuvälinetarvetta, kodin muutostöitä sekä tuetaan kotona selviytymistä. Toimintaterapia järjestetään Loimaan pääterveysasemalla sekä Loimaan akuuteilla kuntoutusosastoilla. Toimintaterapiaan tarvitaan lähete terveydenhuollon ammattilaiselta. Korkeintaan 10 kerran toimintaterapiajaksot toteutetaan terveysaseman omana toimintana. Pidemmät terapiat toteutetaan ostopalveluna niin, että palveluntuottajat valitaan VSSHP:n kilpailutuksen perusteella.

Ajanvaraus: Toimintaterapeutti ottaa asiakkaisiin yhteyttä vuorollaan toimintaterapiajonosta.

Asiakasmaksut: Palveluista peritään asiakasmaksulakiin perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut. Alle 18-vuotiaille palvelut ovat maksuttomia.

Henkilökuntaresurssit: Pääterveysasemalla työskentelee 1 toimintaterapeutti.

Puheterapia on puheen, äänen, kielen, kommunikaation ja vuorovaikutuksen häiriöiden sekä syömis- ja nielemisvaikeuksien arvioimista ja kuntoutusta. Puheterapian tavoitteena on, että asiakkaat saavuttavat mahdollisimman hyvän kommunikaatio- ja toimintakyvyn selvittääkseen jokapäiväisen elämän vaatimuksista yhteiskunnassa niin kotona, päivähoitossa, koulussa kuin

työelämässäkin. Kommunikoinnin onnistuminen tukee itsetuntoa estäen syrjäytymistä ja auttaen selviytymään arjesta mahdollisimman itsenäisesti.

Asiakkaat tulevat puheterapiaan terveydenhoitajan tai lääkärin läheteellä. Asiakassuhteen alkaessa laaditaan yksilöllinen puheterapiasuunnitelma puheterapeuttisen arvioinnin pohjalta. Puheterapeutin käyttämiä arviointimenetelmiä ovat havainnointi, asiakkaan ja lähiympäristön haastattelu sekä standardoidut arviointimenetelmät. Puheterapeuttinen kuntoutus perustuu puheterapeutin ja asiakkaan / asiakkaan lähiympäristön laatimaan puheterapiasuunnitelmaan sekä valtakunnallisiin hyviin puheterapiakäytänteisiin. Kuntoutus on luonteeltaan ohjauksellista, ja pääpainoisesti kuntoutusta tarjotaan alle kouluikäisille lapsille. Puheterapeutti toimii yhteistyössä muiden asiakkaan hoitoon osallistuvien asiantuntijoiden kanssa mm. toimien oman alansa asiantuntijana moniammatillisissa työryhmissä.

Puheterapeuttinen arviointi ja kuntoutus toteutuvat puheterapeutin vastaanottotiloissa Loimaan pääterveysasemalla. Aikuisten puheterapia-arvioita toteutetaan myös Loimaan akuuteilla kuntoutusosastoilla. Osa kuntoutuksesta järjestetään kaupungin maksusitoumuksilla koti-, päiväkotitai- tai koulukäynteinä hyödyntäen yksityissektorin palveluntuottajia.

Ajanvaraus: Puheterapeutti kutsuu asiakkaat vastaanotolle puheterapiajonosta vuorollaan jonojärjestyksessä.

Asiakasmaksut: Palveluista peritään asiakasmaksulakiin perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut. Alle 18-vuotiaille palvelut ovat maksuttomia.

Henkilökuntaresurssit: Pääterveysasemalla työskentelee 2 puheterapeuttia.

TOIMINTAKERTOMUS:

Vuonna 2018 terapiapalveluita vahvistettiin palkkaamalla toinen puheterapeutti. Palveluita jouduttiin kuitenkin ostamaan paljon yksityisiltä palveluiden tuottajilta, sillä vanhempainvapaalla suuren osan vuotta olleelle puheterapeutille ei onnistuttu palkkaamaan sijaista.

Vuoden 2019 talousarviossa saatiin terveys- ja hoivapalveluihin toinen toimintaterapeutti. Säästötoimenpiteistä johtuen vakanssi on ollut täyttämättä vuonna 2019. Terapiapalveluihin saatiin palkattua puheterapeuttisijainen heinäkuussa 2019. Terapiapalveluiden henkilökunta pieneni marraskuussa 2019, kun kuntahoitaja eläköityi ja toimi lakkautettiin osana Loimaan kaupungin talouden tasapainottamistoimintaa.

Vuonna 2018 aloitettua asiantuntijafysioterapeuttien vastaanottotoimintaa jatkettiin vuonna 2019.

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Omat yksilöfysioterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	2 534	2 400

Omat fysioterapia ryhmäkäynnit vuodessa, lukumäärä	939	971
Omat fysioterapeutin suoravastaanottokäynnit vuodessa, lukumäärä (sisältyvät yksilökäyntien kokonaismäärään)	128 (Toiminta alkoi 1.3.)	116
Ostetut fysioterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	6	4
Omat toimintaterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	241	286
Ostetut toimintaterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	640	325
Omat puheterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	647	538
Ostetut puheterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	237	213
Omat jalkaterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	649	583
Ostetut jalkaterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	31	0
Omat ravitsemusterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	138	156
Ostetut ravitsemusterapiakäynnit vuodessa, lukumäärä	0	0
Apuvälinekäynnit	722	739
Asiakastyytyväisyyskysely kahden vuoden välein	Ei toteutettu	Toteutettu

Vuonna 2019 toteutetun asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset tämän toimintakertomuksen liitteenä.

Terapiapalveluiden henkilökunta:

	2018	2019
Fysioterapeutti	5	5
Kuntohoitaja	1	1 (1.11. alkaen 0)
Toimintaterapeutti	0,4 (lastenneuvolan tarpeisiin)	1 (0,6 täyttämättä)
Puheterapeutti	2	2
Jalkaterapeutti	1	1
Ravitsemusterapeutti	0	0
Johtava hoitaja/osastonhoitaja	0,1	0,1
Yhteensä	9,5	10,1 (31.12.19 9,1)

MIELENTERVEYS- JA PÄIHDETYÖRYHMÄ

Tuotamme ammattitaidolla ja moniammatillisesti väestölle laadukkaita mielenterveys- ja päihdepalveluita kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että yhdyspinnoissa muihin palveluihin on huomioitu resurssien järkevä käyttö. Asiakasprosessien ja hoitopolkujen kehittämisen tavoitteena on, että asiakas saa oikeaa palvelua oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Tavoitteenamme ovat matalan kynnyksen palvelut, joihin on helppo saada yhteys. Tiedotamme väestöä avoimesti toiminnastamme.

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystieteiden keskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta. Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Lakien mukaiset palvelut järjestetään koko Loimaan kaupungin väestölle sekä yhteistyösopimuksen mukaisesti myös Oripään väestölle sekä päihdepalvelut lisäksi Koski TI:n väestöille. Terveystieteiden opiskelijaterveydenhuoltoa koskevan 17§:n velvoitteen mukaisesti päihdetyöryhmän tarjoamat palvelut järjestetään opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Lisäksi valinta-oikeuteen perustuen palveluita järjestetään Loimaan terveyskeskuksen valinneille muiden kuntien asukkaille. Päihdetyöryhmän palveluita tarjotaan erillisen ohjeistuksen mukaan muun muassa poliisin huostassa oleville ulkopaikkakuntalaisille opioidikorvaushoidossa oleville asiakkaille.

Mielenterveys- ja päihdeyksikön päihdetyöryhmä tarjoaa palveluita ihmisille, jotka tarvitsevat tietoa päihdeistä ja peliongelma- ja päihdeongelman arviointia, tukea päihdeistä irrottautumiseen ja mahdollisuuden luottamuksellisiin keskusteluihin, päihdekierteen katkaisuhuoltoon (alkoholi ja sekakäyttö), arviointia ja ohjausta vieroitus- ja kuntoutushoitoon, opioidiriippuvaisen vieroitus- ja korvaushoitoon, tukea vanhemmuuteen tai päihdealan lääkärintodistuksen.

Mielenterveystyöryhmä tarjoaa asiantuntemuksella, inhimillisesti ja tasa-arvoisesti matalan kynnyksen palvelua koko väestölle 16 ikävuodesta alkaen liittyen yksilön psyykkisiin ongelmiin ja niistä toipumiseen, arviointiin ja seurantaan, erilaisiin ihmissuhteisiin liittyviin ongelmiin ja kriiseihin. Mielenterveys- ja päihdeyksikön palveluihin kuuluu myös sekä aikuisten- että lasten psykologiset tutkimukset mm. kognitiiviset arviot ja työkyvyn arvio. Viherkoti tarjoaa kotona asuville mielenterveystutkijalle arjen toimintakykyä tukevaa käytännönläheistä tukea pääsääntöisesti kotikäynnin ja ryhmätoiminnalla.

Ennaltaehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä tehdään Mielenterveysviikolla järjestettävällä avoimet ovet tapahtuman muodossa. Lisäksi pyritään toteuttamaan psykoedukaatiota erilaisille järjestöille ja oppilaitoksille.

Mielenterveys- ja päihdeyksikössä järjestetään arkipäivisin puhelinpäivystys klo 8-10 ja päivystysvastaanotto ilman ajanvarausta klo 9-10. Mielenterveys- ja päihdeyksikön toteuttamaa

hoitoa järjestetään Loimaan kaupungin pääterveysasemalla. Lisäksi mielenterveysyksiköllä on sivutoimipiste Alastaron terveyskeskuksessa. Mielenterveyskuntoutujien avopalveluyksikkö Viherkoti toimii Loimaan Kartanonmäellä.

Asiakasmaksut:

Mielenterveys- ja päihdeyksikön palvelut ovat asiakkaille maksuttomia, lukuun ottamatta lääkärin tekemiä lausuntoja.

TOIMINTAKERTOMUS:

Mielenterveys- ja päihdetyöryhmä työskentelee pääosin Loimaan pääterveysasemalla. Yksi sairaanhoitajista pitää vastaanottoa Alastaron terveysasemalla päivän viikossa.

Kaksi sairaanhoitajista työskentelee mielenterveyskuntoutujien päivätoimintayksikössä, Viherkodissa.

Toisen psykologin työpanoksesta 50 % osoitetaan neuvolan tarpeisiin.

Toisen psykologin koko työpanos siirrettiin 29.7. alkaen ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon. Samalla myös asiakkaiden hoitoketjuja muutettiin ja 29.7. alkaen lasta odottavien ja alle kouluikäisten lasten vanhemmat ohjataan neuvolapsykologille mielenterveys- ja päihdetyöryhmän sijaan.

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Lääkärikäynnit vuodessa, päihde, lukumäärä	331	423
Hoitajakäynnit vuodessa, päihde, lukumäärä	6 246	5 512
Psykologikäynnit vuodessa, päihde, lukumäärä	110	46
Lääkärikäynnit vuodessa, mt, lukumäärä	93	41
Hoitajakäynnit vuodessa, mt, lukumäärä	3 833	3 686
Psykologikäynnit vuodessa, mt, lukumäärä	707	555
Viherkodin käynnit vuodessa, lukumäärä	47	38
Viherkodin ryhmäkäynnit vuodessa, lukumäärä	571	419
Viherkodin kotikäynnit vuodessa, lukumäärä	931	738
Korvaushoitoasiakkaat, lukumäärä	29	25

Ajoterveysseuranta-asiakkaat, lukumäärä	30	44
Käynnin korvaavien puheluiden määrä lääkäreiden vastaanotoilla, lukumäärä	341	307
Lopetettujen asiakkuuksien määrä, päihde	16	14
Lopetettujen asiakkuuksien määrä, mt	89	150
Jonotusaika, päihde, vrk	12.9.2018 keskimäärin 48 pv	11.9.2019 keskimäärin 45 pv
Jonotusaika, mt, vrk	15.11.2018 keskimäärin 28 pv	14.11.2019 keskimäärin 65 pv
Asiakastyytyväisyyskysely kahden vuoden välein	Ei toteutettu	Toteutettu

Vuonna 2019 toteutetun asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset tämän toimintakertomuksen liitteenä.

Mielenterveys- ja päihdetyöryhmän henkilökunta:

	2018	2019
Psykologi	1,5 (ja 0,5 neuvolan tarpeisiin)	1,5 (29.7. alkaen 1,0)
Sairaanhoitaja	9,0	9,0
Johtava hoitaja/osastonhoitaja	0,1	0,1
Yhteensä	10,6	10,6 (29.7. alkaen 10,1)

Toistaiseksi ostettiin edelleen mielenterveys- ja päihdetyöryhmän lääkäriyöpanos 2 x 7,75 h viikossa yksityiseltä palveluntuottajalta.

Viikonloppujen ja arkipyhien korvaushoito on toteutettu terveys- ja hoivapalveluiden henkilökunnasta kootun vapaaehtoistiimin toimesta.

SUUN TERVEYDENHUOLTO

Palvelun tavoitteena on ylläpitää ja edistää alueen väestön kokonaisterveyttä turvaamalla väestölle mahdollisimman hyvä suun ja hampaiden terveys. Tavoitteeseen pyritään ohjaamalla väestöä omatoimiseen suun terveydenhoitoon sekä järjestämällä korkealaatuisia suun terveydenhuollon palveluja koko väestölle vaikuttavasti, taloudellisesti ja tehokkaasti.

Palvelun järjestämistä ohjaavat tärkeimmät lait, asetukset ja asiakirjat:

Suun terveydenhuolto on lakisääteinen peruspalvelu, jota säätelevät mm. seuraavat lait ja asetukset:

- Kansanterveyslaki (66/1972)
- Terveydenhuoltolaki (1326/2010)
- Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta (338/2011)
- Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvuluista (980/2012)
- Asiakasmaksulaki (734/1992) ja -asiakasmaksuasetus (912/1992)
- Laki (559/1994) ja asetus (564/1994) terveydenhuollon ammattihenkilöistä
- Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (159/2007)
- Laki potilaan asemasta ja oikeuksista (785/1992) sekä
- Säteilylaki (592/1991)

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalvuluksuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta.

Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana

Palveluiden sisältö

Kansanterveyslain ja terveydenhuoltolain mukaisesti palvelut järjestetään koko Loimaan kaupungin väestölle sekä yhteistyösopimuksen mukaisesti myös Oripään kunnan väestölle. Terveydenhuoltolain opiskelijaterveydenhuoltoa koskevan 17 §: n velvoitteen mukaisesti suun terveydenhuollon palvelut järjestetään opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Lisäksi valintaoikeuteen perustuen palveluita järjestetään Loimaan terveyskeskuksen valinneille muiden kuntien asukkaille. Kiireellisen suunterveydenhuollon palveluita tarjotaan päivystyskriteerien mukaisesti kaikille niitä tarvitseville.

Suunterveyden perushoitoa järjestetään omana toimintana neljässä hammashoitolassa.

Ns. peruserikoishoitopalveluista oikomishoito sekä pääosa kliinisestä erikoishoidosta eli iensairauksien hoito, purennan kuntoutus ja proteettinen hoito tuotetaan omana toimintana. Suukirurgisia palveluita hankitaan rajoitetusti yksityiseltä palveluntuottajalta silloin, kun oman hoitohenkilökunnan tieto-taitotaso ei riitä ao. palvelun tuottamiseen. Lisäksi ostetaan pieni määrä endodontin palveluita vaativien juurihoitojen toteuttamiseen. Erikoishoitopalveluista uniapneakiskoja valmistetaan erikoissairaanhoidon ja terveyskeskuslääkärien läheteiden perusteella omana toimintana.

Virka-ajan päivystyspalvelut järjestetään omana toimintana jokaisena arkipäivänä klo 8-16.

Arkipyhien ja viikonloppujen päivystyspalvelut järjestetään yhteistyönä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kanssa osallistumalla väestöpohjan mukaisella panoksella Hammaslääkärien yhteispäivystykseen. Yöpäivystyksen järjestämisestä vastaa VSSHP.

Terveydenedistämistyöhön panostetaan voimakkaasti; kaupungissa on jo pitkään toiminut ehkäisevän suunterveydenhuollon ryhmä. Yhteistyö koulujen kanssa on tiivistä.

Vanhuspalvelulain mukaisesti yhteistyötä ikäihmisiä hoitavien tahojen kanssa on tehty pitkään ja toimintaa kehittämään on valittu ”vanhustyöryhmä”. Lisäämällä ikäihmisiä hoitavan henkilökunnan tietoa suunterveyden ylläpitämisestä ja suusairauksien ehkäisemisestä voidaan

parantaa ikääntyvien elämänlaatua, ehkäistä sairauksien pahenemista ja vähentää hoitokustannuksia. Suunterveydellä on merkittävä vaikutus ikääntyneiden yleisterveyteen ja hyvinvointiin. Laitospotilaiden hammashoitoa helpottamaan ja paljon hoitohenkilökuntaa sitovan kuljettamisen vähentämiseksi on hankittu siirrettävä suunhoitoyksikkö.

Suun terveydenhuollon toiminnan kehittämisessä ja palvelujen vaikuttavuuden mittaamisessa hyödynnetään WinHit ohjelmantuottajalta saatavia raportteja tarkastettujen ja hoidettujen potilaiden suun terveydentilasta.

Loimaan kaupungin suun terveydenhuolto toimii opintoihin kuuluvaa syventävää vaihetta suorittavien hammaslääkäreiden harjoittelupaikkana. Myös suuhygienisti-, hammashoitaja- sekä välinehuolto-opiskelijat suorittavat työssäoppimisjaksoja Loimaan suunterveydenhuollon toimipisteissä.

Yli 18 vuotta täyttäneiltä asiakkailta peritään voimassa olevan maksuasetuksen mukaisesti Loimaan kaupungin Hyvinvointivaliokunnan vahvistamat Suun terveydenhuollon asiakasmaksut. Peruuttamaton poissaolomaksu peritään 15 vuotta täyttäneiltä. Asiaksmaksuilla katetaan noin kolmasosa toimintakuluista.

TOIMINTAKERTOMUS:

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Puheluita kuukaudessa keskitettyyn hoidon tarpeen arvion puhelinnumeroon	758	734
Näistä päivystyspuheluita	162	165
Keskitetyn hoidon tarpeen arvion puhelimen keskimääräinen takaisinsoitto/vastausaika päivystyspuheluissa	10 min	13 min
Odotusaika kiireettömään perushoittoon (HML)	Alle 3 kk	11 vkoa
Jonotusaika erikoishoittoon	Alle 6 kk	Alle 6kk
TERVE-ryhmän osuus tarkastetuista, %	4,7% (vain 12/2018)	7,6%
DMF-indeksi 12-vuotiaiden tarkastettujen joukossa	1,4	1,0
Hammaslääkärikäynnit	14 879	14 326
Suuhygienistikäynnit	5 750	shg+hh = 7 062
Hammashoitajakäynnit	432	shg+hh = 7 062
Peruuttamattomat poisjäännit	1 351	4.3.20 ei käytettävissä
Peruuttamattomien poisjääntien osuus	6 %	4.3.20 ei

yhteiskäyntimäärästä, %		käytettävissä
THL:n asiakastyytyväisyysmittaus kahden vuoden välein	Jäi toteuttamatta tietokatkoksen vuoksi.	Välivuosi

Mittareiden lukuarvojen saaminen ohjelman toimittaja Innet Oy:ltä on ollut hidasta. 12-vuotiaiden DMF-indeksi on saatu laskemaan panostamalla ehkäisevään suunterveydenhoitoon. Resurssivaje näkyy luvuissa: hoitajasijaisia on ollut vaikea saada, ja se näkyy takaisinsoittoajan pitenemisenä. Hammaslääkäreiden osa-aikaisuuksia ei myöskään saatu kokonaan täytettyä ja se näkyy käyntimäärässä.

Suun terveydenhuollon henkilökunta:

	2018	2019
Johtava hammaslääkäri	1,0	1,0
Erikoishammaslääkäri	1,0	1,0
Hammaslääkäri	7,0	7,0
Vastaava suuhygienisti	1,0	1,0
Suuhygienisti	2,5	3,0
Hammashoitaja	11,0	11,0
Hammashoitaja, varahenkilö	1,0	1,0
Välinehuoltaja	1,0	1,0
Yhteensä	25,5	26,0

IKÄIHMISTEN PALVELUKETJU

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta, %	90,6 %	92,3 %	92,2 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta, %	17,7 %	17,6 %	17,8 %
Kaupungin kustantamaa tukipalvelua saavien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta, %	14,5 %	13,8 %	13,2 %
Omaishoidon tuen piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta, %	3,4 %	3,3 %	3,9 %
Säännöllisen kotihoidon ja omaishoidon tuen yhteenlaskettu peittävyys 75 vuotta täyttäneiden kohdalla, %	21,1 %	20,9 %	20,5 %

Tehostetussa palveluasumisessa pysyvästi asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta, %	8,4 %	7,7 %	7,8 %
Vanhainkotien 75 vuotta täyttäneiden pitkäaikaisasukkaiden osuus ikäluokasta, %	1 %	0 %	0 %
Erikoissairaanhoidon korotetun hoitopäivähinnan siirtoviivepäivien määrä, vrk	1	4	0

Viikolla 10 toteutettiin perinteiseen tapaan Ravatar-poikkileikkaustutkimus ikäihmisten palveluyksikköjen asiakaskunnalle. Analyysi on toimintakertomuksen liitteenä. Poikkileikkaustutkimuksen perusteella analysoitiin ikäihmisten palveluketjua. Palveluketjuanalyysi on toimintakertomuksen liitteenä.

Pitkäaikaista laitoshoidtoa ei syyskuun alusta 2016 alkaen ole annettu terveyskeskuksen vuodeosastoilla lainkaan. Vuodeosastot ovat kaikki akuutteja kuntoutusosastoja. Joulukuusta 2018 alkaen ei enää ole pitkäaikaista laitoshoidtoa vanhainkodeissa.

Ikäihmisten palveluiden kehittämisessä noudatettiin edelleen vuonna 2012 hyväksyttyä Loimaan kaupungin ikäihmisten palveluiden strategiaa ja perusturvalautakunnan tämän strategian pohjalta vuonna 2013 hyväksymää ikäihmisten palveluiden palveluverkkoselvitystä:

Kotihoito ja omaishoidon tukeminen olivat edelleen palveluiden kehittämisen painopistealueina. Säännöllisen kotihoidon piirissä olevien ja omaishoidon tuen piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden yhteenlaskettu osuus ikäryhmästä oli 31.12.2019 20,5 %.

Kartanonpuistossa on edelleen ollut 51 tehostetun palveluasumisen paikkaa ja Iloakodissa 28 tehostetun palveluasumisen paikkaa. 16-paikkaisen Ahoskodin toiminta päättyi 30.04.2019.

Ikäihmisten ostettuja palveluasumispaikkoja oli 31.12.2019 käytössä 123, joista 97 oli 75 vuotta täyttäneiden käytössä.

KOTIHOITO

Kotihoidon tavoitteena on toimintakykyä tukevan työotteen, ohjauksen, neuvonnan ja hoidon toteutuksen avulla turvata omassa kodissaan asuvien asiakkaiden tarvitsemat hoito-, hoiva- ja huolenpitopalvelut kaupungin resurssien puitteissa. Toiminta on luottamuksellista, ja henkilöstöä sitoo vaitiolovelvollisuus. Kotihoidon henkilöstö koostuu sosiaali- ja terveysalan ammattilaisista, jotka työskentelevät moniammatillisissa tiimeissä eteläisellä ja pohjoisella alueella.

Palvelut

Kotihoito sisältää kotisairaanhoidon, kotipalvelun, erilaiset tukipalvelut, yöpartiotoiminnan, intensiivitiimin toiminnan, ennaltaehkäisevän toiminnan ja muut kotihoitoa tukevat palvelut.

Toimintaa ohjaavat lait ja asetukset

Kotihoidon toiminta perustuu sosiaalihuoltolakiin ja – asetukseen, kansanterveyslakiin, terveydenhuoltolakiin, valtakunnalliseen ikäihmisten hoitoa ja palvelua koskevaan laatusuositukseen, vanhuspalvelulakiin ja Loimaan kaupungin ikäihmisten palveluiden strategiaan. Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta. Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana. Kotihoito toimii kiinteässä yhteistyössä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa.

Palvelua koskevat vaatimukset

Kotihoitopalveluiden myöntämiseksi asiakkaan pitää sitoutua hoitoon / hoivaan ja olla halukas ottamaan vastaan kotihoidon palveluita. Asiakkaan kotihoidon palvelutarve vaatii aina sosiaali- ja / tai terveydenhuollon henkilöstön ammattiosaamista.

Asiakkaan kotihoidon palveluntarve arvioidaan kotiin suoritettavalla palveluiden kartoituskäynnillä. Jokaisen asiakkaan kohdalla selvitetään yksilöllisesti tarkoituksenmukaisin järjestely hoidon ja hoivan toteutuksessa. Joissakin tilanteissa voidaan järjestää kotiutuspalaveri kotiuttavaan yksikköön ja tällöin selvitetään mahdollinen asiakkaan kotihoidon tarve. Akuuteissa tilanteissa palveluntarve voidaan arvioida puhelimitse. Palveluntarpeen arvion suorittaa intensiivitiimin sosionomi tai moniammatillinen tiimi. Asiakkaille laaditaan aina hoito- ja palvelusuunnitelma, jossa määritellään hoidon yksilöllinen toteutuminen. Hoito- ja palvelusuunnitelma tarkistetaan vähintään puolen vuoden välein ja asiakkaan palvelua voidaan vähentää tai lisätä avun tarpeen muuttuessa. Lisäksi asiakkaille tehdään hallinnollinen päätös myönnettyistä palveluista sekä maksupäätös.

Kotihoidon palveluiden kartoituksessa ja arvioinnissa käytetään hyvinvointivaliokunnan vahvistamia kotihoidon myöntämisen kriteereitä.

Asiakasmaksut

Palveluista peritään asiakasmaksulakiin ja asetukseen perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut.

Kotihoidon toimintaa ohjaavat arvot

Asiakaslähtöisyys

Ammatillisuus

Toimiva ja hyvinvoiva työyhteisö

Toiminta-ajatus

Toimimme yhdessä asiakaslähtöisesti, toimintakykyä tukien ja ammatillisesti mahdollistaen asiakkaan yksilöllisen ja kokonaisvaltaisen huolenpidon, jotta asiakas voi elää arvokasta, turvallista ja hyvää elämää omassa kodissaan.

TOIMINTAKERTOMUS:

Mittari	Toteuma 2017	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Säännöllisen kotihoidon piirissä olevat 75 vuotta täyttäneet, % ikäryhmästä	17,7 %	17,6 %	17,8 %
Tukipalveluiden piirissä olevat 75 vuotta täyttäneet, % ikäryhmästä	14,5 %	13,8 %	13,2 %
Asiakaskäynnit vuosittain, lukumäärä	206 532	217 524	204 470
Joista yöpartion asiakaskäynnit vuosittain, lukumäärä	6 799	5 554	6 370
Palveluiden aloittaminen 3 vrk kuluessa tarpeesta, toteutumisprosentti	100 %	100 %	100 %
Kotihoidon henkilökunnan välittömän työajan osuus koko käytettävissä olevasta työajasta, %	41,6 %	43,8 %	41,8 %
Kotihoidon sairaanhoitajien välittömän työajan osuus koko käytettävissä olevasta työajasta, %	31,2 %	37,4 %	31,7 %
Kotihoidon lähihoitajien välittömän työajan osuus koko käytettävissä olevasta työajasta, %	45,9 %	47,0 %	45,3 %
Kotihoidon yöpartion välittömän työajan osuus koko käytettävissä olevasta työajasta, %	20,2 %	21,7 %	19,7 %
Kotihoidon intensiivitiimin välittömän työajan osuus koko käytettävissä olevasta työajasta, %	36,5 %	37,5 %	38,2 %
Asiakkaiden toimintakyky Ravatar-poikkileikkaustutkimuksessa, keskiarvo ja vaihteluväli	1,97 1,29-3,92	1,98 1,29-4,03	1,99 1,29-4,03
Asiakastyytyväisyyskysely poikkileikkaustutkimuksena kahden vuoden välein	Ei toteutettu	Toteutettu	Ei toteutettu

Kotihoidon vuonna 2017 perustettua intensiivitiimiä vahvistettiin kahdella uudella lähihoitajan toimella, sekä sosionomin viralla. Tämä mahdollistaa keskitetyn palvelutarvearvioinnin ja intensiiviset arvioivat kuntoutusjaksot asiakkaiden kotiutuessa osastolta tai uuden asiakkuuden alkaessa.

Kotihoidon henkilöstön poissaoloista (vuosilomat ja akuutit poissaolot) johtuvaa resurssivajetta vahvistettiin yhdellä sairaanhoitajan varahenkilöllä ja 12 lähihoitajan varahenkilöllä. Aikaisemmin

olleet neljä lähihoitajan varahenkilön toimea muutettiin lähihoitajan toimiksi vahvistamaan riittävää henkilöstöresurssia eri työvuoroihin.

Kotihoitoon perustettiin yksi fysioterapeutin toimi, tämän ansiosta sekä pohjoisella alueella, eteläisellä alueella että intensiivitiimissä mahdollistuu moniammatillinen työskentely.

Kotihoidon organisaatiota uudistettiin siten, että osastonhoitajan virka muutettiin hallinnollisen osastonhoitajan viraksi, ja lisäksi saatiin yksi uusi apulaisosastonhoitajan virka. Tämän johdosta sekä eteläisellä alueella että pohjoisella alueella on omat apulaisosastonhoitajat moniammatillisten tiimien lähiesimiehinä. Eteläisen alueen apulaisosastonhoitaja toimii myös yöpartion lähiesimiehenä. Hallinnollinen osastonhoitaja toimii intensiivitiimin, toiminnanohjaajien, apulaisosastonhoitajien ja ikä- ja muistineuvolan sairaanhoitajan lähiesimiehenä.

Kotihoidon henkilökunta:

	2018	2019
Hallinnollinen osastonhoitaja	0	1,00
Osastonhoitaja	1,00	0
Apulaisosastonhoitaja	1,00	2,00
Sairaanhoitaja	12,00	12,00
Sairaanhoitajavarahenkilö	0	1,00
Fysioterapeutti	2,00	3,00
Lähihoitaja	68,00	70,00
Lähihoitajavarahenkilö	0	12,00
Sosionomi	0	1,00
Terveyskeskuslääkäri	0,65	0,65
Yhteensä	84,65	102,65

PÄIVÄKUNTOUTUS

Palvelun tavoitteena on tuottaa ikäihmisille kuntouttavaa päivätoimintaa. Päiväkuntoutuksessa tuemme asiakkaan toimijuutta ja osallisuutta yksilöllisesti ja asiakaslähtöisesti. Toimimme yhteistyössä kotihoidon ja omaishoidon kanssa asiakkaan toimintakykyä tukien, jotta hän voi elää arvokasta, turvallista ja hyvää elämää omassa kodissaan.

Kuntouttava päivätoiminta on osa kotihoidon asiakasprosessia, jonka tavoitteena on, että asiakas saa oikeaa palvelua oikeaan aikaan oikeassa paikassa.

Tavoitteenamme ovat matalan kynnyksen palvelut, joihin on helppo saada yhteys. Tiedotamme väestöä avoimesti toiminnastamme.

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta. Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Asiakkaat

Päiväkuntoutuksen asiakkaita voivat olla kotihoidon asiakkaat, omaishoidettavat tai sairaalasta kotiutuvat asiakkaat. Asiakkaita voivat olla ikäihmiset, joiden toimintakyky on vaarassa heikentyä

tai on jo heikentynyt. Päiväkuntoutuksen asiakkaat ovat niitä ikäihmisiä, joiden toimintakyvyn arvioidaan pysyvän yllä tai parantuvan päiväkuntoutukseen osallistumalla.

Asiakskriteerit

Asiakkaiden toimintakyvyn arvioinnin pohjana on FIM – toimintakykymittaus, MMSE pisteet, SPPB-liikkumiskykytesti sekä oma arvio toimintakyvystä VAS -janalla arvioituna. Parhaiten hyötyvät asiakkaat, joiden FIM toimintakykyluokka on 4-6 ja MMSE pisteet ainakin yli 15. On toivottavaa, että sekä FIM- mittaus että MMSE muistitesti olisi tehty viimeisen puolen vuoden aikana. Yksi merkittävä arviointikriteeri on asiakkaan oma kiinnostus osallistua kuntouttavaan päivätoimintaan. Kuntouttava päivätoiminta on tarkoitettu ikääntyneille, jotka pystyvät toimimaan ryhmässä 6 tuntia.

Palvelun sisältö

Päiväkuntoutus tukee toimintakyvyn eri osa-alueita, kuten fyysistä, psyykkistä, sosiaalista ja ajattelutoimintoihin liittyvää toimintakykyä. Ohjelma sisältää esimerkiksi harjoittelua kuntosalilla, tuolijumppaa, arkitoimintojen harjoittelua, pelejä, tanssia, laulua, musiikkia, kädentaitoja ja ulkoilua. Ulkoilua varten on hyvä pukeutua sään mukaisesti.

Palvelun saatavuus ja saavutettavuus

Päiväkuntoutukseen ohjaututaan esim. muistihoidajan, kotihoidon, omaishoidon, sairaalan tai terveyskeskuksen kautta tai ottamalla suoraan yhteyttä päiväkuntoutuksen koordinaattoriin. Kuntoutumisen tarpeen arvioi päiväkuntoutuksen koordinaattori kotikäynnillä tai tutustumiskäynnillä, johon toivotaan mahdollisuuksien mukaan myös omaisen osallistuvan.

Asiaksmaksut

Palveluista peritään asiakasmaksulakiin perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut.

TOIMINTAKERTOMUS:

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Asiakkaita vuodessa, lukumäärä	93	121
Käyntejä vuodessa, lukumäärä	1 851	3 492
Asiakastyytyväisyyskysely poikkileikkaustutkimuksena kahden vuoden välein	Ei toteutettu	Ei toteutettu

Vuoden 2019 talousarviossa saatiin päiväkuntoutukseen lähihoitajan toimi (toiminnanohjaajan virkamuutos). Säästötoimenpiteistä johtuen vakanssi on ollut täyttämättä vuonna 2019.

Vuoden 2019 talousarviossa saatiin terveys- ja hoivapalveluihin toinen toimintaterapeutti. Säästötoimenpiteistä johtuen vakanssi on ollut täyttämättä vuonna 2019.

Päiväkuntoutuksen henkilökunta:

	2018	2019
Päiväkuntoutuksen koordinaattori	0	1,0
Fysioterapeutti	1,0	1,0 (aloitti 1.9.2019)
Toimintaterapeutti	0	0,4 (täyttämättä)
Lähihoitaja	3,0	4,0 (1 toimi täyttämättä)
Toiminnan ohjaaja	0,5	0,5 (eläköityi 1.9.2019)
Yhteensä	4,5	6,9

65 VUOTTA TÄYTTÄNEIDEN OMAISHOIDON TUKEMINEN

Tuotamme ammattitaidolla ja moniammatillisesti väestölle laadukkaita omaishoidon palveluja kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että yhdyspinnoissa muihin palveluihin on huomioitu resurssien järkevä käyttö. Asiakasprosessien kehittämisen tavoitteena on, että asiakas saa monipuoliset kotona asumista tukevat omaishoidon tuen palvelut.

Tavoitteenamme ovat matalan kynnyksen palvelut, joihin on helppo saada yhteys. Tiedotamme väestöä avoimesti toiminnastamme. Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveyspalvelukeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta. Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Omaishoidon tuella tarkoitetaan vanhuksen, vammaisen ja sairaan henkilön hoidon ja huolenpidon järjestämistä kotioloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen avulla. Palvelu on suunnattu Loimaalla omassa kodissaan asuville 65 vuotta täyttäneille omaishoidettaville ja heitä hoitaville henkilöille. Omaishoidon tulee olla yhdessä muiden tarvittavien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden kanssa hoidettavan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden kannalta riittävää ja hoidettavan edun mukaista.

Omaishoidon tuki on kokonaisuus, joka tukee kotona selviytymistä ja hoitajan jaksamista mahdollisimman pitkään.

Omaishoidontukea haetaan kirjallisesti, hakemus toimitetaan vanhustyön ohjaajalle. Omaishoidon tuen myöntämiselle on Loimaan hyvinvointivaliokunnassa vahvistettu perusteet, joiden mukaan toimitaan. Palvelutarpeen arviointi tehdään moniammatillisena yhteistyönä. Palvelutarpeen arviointi sisältää hakemuksen ja siihen liitetyt muut selvitykset hoidettavan terveydentilasta ja toimintakyvystä sekä kotikäynnin. Kotikäynnillä arvioidaan hoidettavan toimintakykyä, hoidon sitovuutta ja vaativuutta. Omaishoitajan tulee pystyä vastaamaan hoidosta ja huolenpidosta tarpeellisten palveluiden avulla ja hänen oman terveydentilansa ja toimintakykynsä tulee olla sellainen, että hän pystyy vastaamaan omaishoidon asettamiin vaatimuksiin. Hoitajaksi hakeva voidaan ohjata hyvinvointi- ja terveystarkastukseen ennen tuen myöntämistä. Lisäksi kotikäynnillä tehdään arviointia siitä, että hoidettavan kodin on oltava terveydellisiltä ja muilta olosuhteiltaan siellä annettavalle hoidolle sopiva.

Omaishoidon tuki on kokonaisuus joka muodostuu:

- hoidettavalle annetuista tarvittavista palveluista
- hoitajalle maksettavasta hoitopalkkiosta
- omaishoitajalle annettavasta vapaasta ja omaishoitajan tukemisesta ja omaishoitajana toimimista tukevista palveluista

Omaishoidontuesta tehdään aina hakijalle kirjallinen päätös. Päätöksen teon jälkeen vanhustyön ohjaaja tarkistaa ja allekirjoittaa omaishoitajan kanssa palvelu- ja hoitosuunnitelman ja laatii ja allekirjoittaa omaishoitajan kanssa kirjallisen omaishoitosopimuksen. Samalla vanhustyön ohjaaja antaa omaishoitajalle palveluohjausta ja perehdytystä omaishoitajuuteen huomioiden yksilölliset tarpeet.

Omaishoidon lähihoitajien toteuttama hoito hoidettavan kotona

Omaishoidossa työskentelee 2 lähihoitajaa, jotka omassa tehtävässään tukevat kotona tapahtuvaa omaishoitoa kotikäynneillään sekä tekevät palvelutarpeen arviointeja ja päivittävät palvelusuunnitelmia. Omaishoidon lähihoitajat tukevat omaishoitajan ja hoidettavan arkea ja järjestävät hoidettavan kotona virikkeellistä ja kuntouttavaa toimintaa ja opastavat ja kannustavat omaishoitajaa ja hoidettavaa osallistumaan kodin ulkopuoliseen toimintaan. Lähihoitajat toimivat myös omaishoitajan sijaisena lyhyiden asiointien tai muiden vastaavien syiden vuoksi.

Kotona tapahtuvan omaishoidon tukemiseksi omaishoidon lähihoitajat tekevät yhteistyötä kotihoidon, fysioterapeuttien ja kuntouttavan päivätoiminnan kanssa. Kotikäynneillään lähihoitajat arvioivat omaishoidettavan arkiympäristöä ja mahdollisia tarvittavia muutos töitä ja muiden palveluiden tarvetta. He ohjaavat asiakkaitaan etuuksien hakemisessa.

Omaishoidossa on työskennellyt määräaikaisena 0,40 % sairaanhoitaja, joka on osallistunut palvelutarpeen arviointeihin, lähinnä suorittamalla omaishoitajien hyvinvointi- ja terveystarkastuksia joko ennen omaishoitopäätöksen tekemistä tai jo omaishoidon tuen piirissä oleville hoitajille. Tarkastukset on päätetty tehdä kaikille omaishoitajille vähintään kahden vuoden välein, tai havaitun tarpeen perusteella myös useammin.

Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus:

Omaishoidon tuki hakemus tulee vireille, kun asiakas, omainen tai ammattilainen arvioi tilanteen täyttävän omaishoidon vaatimukset. Omaishoidontukeen on talousarviossa varattu määrärahat, joiden puitteissa toimintaa järjestetään. Omaishoidon tuen sopimuksen piirissä on kuukausittain noin 105 hoitajaa.

Asiakasmaksut:

Omaishoitajalle ja omaishoidettavalle annetuista palveluista peritään asiakasmaksulakiin perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut.

TOIMINTAKERTOMUS:

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Omaishoidon tuen piirissä olevien 65 vuotta täyttäneiden lukumäärä (koko vuoden aikana yhdellä hetulla)	124	140
Omaishoidon tuen piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden lukumäärä (koko vuoden aikana yhdellä hetulla)	93	105
Omaishoidon tuen piirissä olevien 75 vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta, %	3,3 %	3,9 %
Omaishoidon tuen myöntäminen tapahtuu lakisääteisessä ajassa	Tapahtuu	Tapahtuu
Hoito- ja palvelusuunnitelmien päivitys vähintään kerran vuodessa (tässä yhteydessä Ravatar- ja FIM-toimintakykyarviot), toteutusprosentti	100 %	100 %
Asiakastytyväisyyskysely poikkileikkaustutkimuksena kahden vuoden välein	Ei toteutettu	Toteutettu

65 vuotta täyttäneiden omaishoidon tuki eriytettiin alle 65-vuotiaiden omaishoidon tuesta vuoden 2018 alusta lukien.

Vuonna 2019 toteutetun asiakastytyväisyyskyselyn tulokset tämän toimintakertomuksen liitteenä.

65 vuotta täyttäneiden omaishoidontuen henkilökunta:

	2018	2019
Vanhustyön ohjaaja	0,2	0,5
Sairaanhoitaja	0	1 (määräaikaisesti täytetty 0,4)
Toiminnan ohjaaja	0,5	0 (eläke 01.09.2019)
Lähihoitaja	2,0	2,0
Yhteensä	2,7	3,5

TEHOSTETTU PALVELUASUMINEN

Tehostettu palveluasuminen on tarkoitettu vanhuksille, joilla on fyysistä, psyykkistä tai sosiaalista toimintakyvyn alentumista niin paljon, ettei hän selviydy omassa kodissaan asumisesta itsenäisesti, omaisen tai kotihoidon ja yksityisten palvelutuottajien palvelujen turvin. Hoivan ja huolenpidon tarve on toistuvaa, ympärivuorokautista. Tehostetussa palveluasumisessa hoitohenkilöstö on paikalla ympäri vuorokauden. Henkilöstö muodostuu esimiehestä,

sairaanhoitajista, lähi/perushoitajista ja kodinhoitajista. Asukkaan on mahdollista asua omassa kodissaan kuolemaansa asti.

Yksiköt: Ahos- koti (16 asukaspaikkaa, toiminta päättyi 30.04.2019), Ilola-kodit (28 asukaspaikkaa) ja Kartanonpuisto (51asukaspaikkaa)

Palveluasumista ohjaavat arvot

- asiakaslähtöisyys
- ammattitaitoinen ja hyvinvoiva henkilöstö
- vastuullisuus
- avoimuus

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta.

Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Tehostetun palveluasumisen kriteerit

- 1) asiakas tarvitsee ympärivuorokautista valvontaa
- 2) asiakas tarvitsee jatkuvasti apua lähes kaikissa päivittäisissä toiminnoissaan
- 3) Ravatar-mittarilla tehdyn toimintakykyarvion tulisi pääsääntöisesti olla yli 3,00. Mikäli muut yksilölliset seikat vaikeuttavat selviytymistä kotihoidossa voidaan raja-arvona käyttää Ravaa 2,50. Muistisairailta Rava-arvion tulisi olla vähintään 2,00.
- 4) tarvittaessa arvioidaan asiakkaan tilannetta muistitestein MMSE tai CERAD tai käyttämällä arvioinnissa GDS- seula. MMSE- testin raja-arvo on pääsääntöisesti < 17.

Toimintakyky arviot ovat ohjeellisia ja niiden lisäksi toimintakyvyn ja kotona selviytymiseen voivat vaikuttaa yksilölliset toimintakyvyn, sairauten tai asuinympäristöön liittyvät seikat.

Asuminen

Asiakkailla on käytössään yksityisyyden varmistava, esteetön huone ja WC- tila. Asiakas vuokraa huoneen ja sisustaa sen läheistensä kanssa omilla kalusteillaan. Sänky ja yöpöytä ovat talon. Hänen vaatteidensa tulee olla nimikoituna. Asiakkaan käytössä on yhteisiä tiloja, jotka ovat esteettömät, turvalliset ja viihtyisäksi kalustetut. Niissä voi ruokailla, seurustella toisten ikäihmisten kanssa, katsoa TV, lukea lehtiä.

Tilapäishoito palveluasumisyksikössä

Intervallihoitajaksolla tuetaan kotona asumista, tuetaan omaishoitajien jaksamista (lakisääteiset vapaat) ja hoidettavien asiakkaiden toimintakyvyn ylläpitämistä. Vanhustyönohjaaja myöntää intervallijaksot.

Asiakasmaksut:

Asuessaan yksikössä asukas maksaa ateriapaketin, siivousmaksun, tukipalvelupaketin ja tulojen mukaisen hoitomaksun, joiden perusteet vahvistetaan hyvinvointivaliokunnassa, sekä vuokran, jonka suuruudesta päätetään teknisen ja ympäristöpalvelun palvelualalla.

Tämän lisäksi asukas ostaa itse tarvittavat lääkkeet.

Tilapäisestä hoidosta peritään hyvinvointivaliokunnan vahvistama asiakasmaksu.

TOIMINTAKERTOMUS:

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Asumispäivät vuodessa yksiköittäin ja yhteensä, lukumäärä		
Kartanonpuisto	19 052	17 809
Ilolakoti	9 884	9 771
AHOS-koti	5 578	1 609
Yhteensä	34 514	29 189
Asiakkaiden toimintakyky Ravatar-poikkileikkaustutkimuksessa, keskiarvo ja vaihteluväli yksiköittäin		
Kartanonpuisto	3,49 2,04-4,03	3,71 2,19-4,03
Ilolakoti	3,48 2,12-4,03	2,92 1,97-4,03
AHOS-koti	3,73 2,88-4,03	3,69 2,88-4,03
Hoitosuunnitelmien päivitys säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa, toteutumisprosentti	Ei tiedossa	
Kartanonpuisto		100%
Ilolakoti		100 %
AHOS-koti		-
Asiakastyytyväisyyskyselyt poikkileikkaustutkimuksena kahden vuoden välein	Ei toteutettu	Ei toteutettu

Kartanonpuistossa on edelleen ollut 51 tehostetun palveluasumisen paikkaa, AHOS-kodissa 16 tehostetun palveluasumisen paikkaa 30.04.2019 asti ja Ilolakodissa 28 tehostetun palveluasumisen paikkaa.

Tehostetun palveluasumisen henkilökunta:

	2018	2019
Kartanonpuisto:		
Osastonhoitaja	0,50	1,00
Sairaanhoitaja	3,00	3,00
Lähihoitaja	26,00	30,00
Lähihoitajavarahenkilö	2,00	5,00 (3,0 täyttämättä)
Fysioterapeutti	0,16	0
Yhteensä	31,66	39,00
Ilolakoti:		
Osastonhoitaja	0,60	0,6
Sairaanhoitaja	2,00	2,00
Lähihoitaja	15,00	15,00
Lähihoitajavarahenkilö	1,00	2,00
Fysioterapeutti	0,08	0
Yhteensä	18,68	19,6
AHOS-koti:		
Osastonhoitaja	0,40	0
Sairaanhoitaja	1,00	0
Lähihoitaja	8,50	0
Sairaanhoitajavarahenkilö	1,00	0
Lähihoitajavarahenkilö	0	0
Yhteensä	10,90	0
Yhteensä	61,24	58,6

Vuoden 2019 talousarviossa saatiin Kartanonpuistoon kolme lähihoitajan varahenkilön tointa. Säästötoimenpiteistä johtuen vakanssit ovat olleet täyttämättä vuonna 2019.

SAIRAALAPALVELUT

AKUUTIT KUNTOUTUSOSASTOT

Tuotamme ammattitaidolla ja moniammatillisesti väestölle laadukkaita perustason akuuttisairaanhoidon palveluja kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti niin, että yhdyspinnoissa muihin palveluihin on huomioitu resurssien järkevä käyttö. Potilasprosessien ja hoitopolkujen kehittämisen tavoitteena on, että potilas saa oikeaa palvelua oikeaan aikaan oikeassa paikassa. Tavoitteenamme ovat matalan kynnyksen palvelut, joihin on helppo saada yhteys. Tiedotamme väestöä avoimesti toiminnastamme.

Toiminnassa noudatetaan sosiaali- ja terveystalokeskuksen suunnitelmaa laadunhallinnasta ja potilas- /asiakasturvallisuuden täytäntöönpanosta. Toiminnan laatua kehitetään terveys- ja hoivapalveluiden laadunhallinta-asiakirjojen mukaisesti jatkuvana toimintana.

Akuutti ja kuntouttava perustasoinen vuodeosastohoito järjestetään Loimaan kaupungin väestölle sekä yhteistyösopimuksen mukaisesti myös Oripään väestölle Loimaan akuuteilla kuntoutusosastoilla. Erikoissairaanhoidon potilaspaikeilla voi olla ulkokuntalaisia. Paikkatilanteen salliessa hoidetaan myös muiden kuntien perustason potilaita.

Akuutti vuodeosastohoito

Akuutilla kuntoutusosastolla hoidetaan päivystyksestä äkillisen hoidon tarpeen vuoksi osastolle tulleita tai muista sairaaloista somaattista jatkohoitoa tarvitsevia kaikkien erikoisalojen potilaita. Potilaat hoidetaan diagnoosin ja hoitosuunnitelman mukaisesti potilaan sairauksien vaatimalla tavalla. Potilaat voivat olla joko perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon lääkärin hoitovastuulla. Hoito on kokonaisvaltaista ja akuutin sairauden korjaamisen lisäksi keskitytään erityisesti toimintakyvyn palauttamiseen.

Kuntouttava hoito

Akuutilla kuntoutusosastolla hoidetaan sairaalaosastoilta jatkohoitoon siirtyneitä potilaita, joilla on akuutti kuntoutustarve, sekä erityisesti ikääntyneitä potilaita, joilla on kotihoidossa todettu tehostetun kuntoutuksen tai toimintakyvyn arvioinnin tarve eikä kuntoutusta pystytäkään toteuttamaan kotihoidossa.

Kaikessa vuodeosastolla toteutettavassa hoidossa tavoitteena on akuutin sairauden lisäksi aina toimintakyvyn palauttaminen. Kuntoutuksen tavoitteena on saada potilaat toimintakyvyltään sellaisiksi, että elämä omassa kodissa tai siihen verrattavassa paikassa on mahdollista. Akuuteilla kuntoutusosastoilla lääkärin, sairaanhoitajan, lähihoitajan, fysioterapeutin ja toimintaterapeutin palveluiden lisäksi on mahdollisuus sosiaalityöntekijän, ravitsemusterapeutin, puheterapeutin arvioon ja konsultaatioon. Hoitoon kuuluu aina myös apuvälineiden tarpeen arviointi. Varhainen mobilisointi on ensiarvoisen tärkeää, siksi kuntoutus aloitetaan välittömästi osana hoitoa potilaan omat voimavarat huomioiden. Kaikille potilaille taataan heidän tarpeidensa mukaan terveyttä, toimintakykyä ja kuntoutumista edistävää yksilöllistä, potilaan kokonaisvaltaisesti huomioon ottavaa ja suunnitelmallista hoitoa. Potilaan omaiset pyritään ottamaan mukaan hoidon joka vaiheessa. Perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon lääkäri hoitaa omat potilaansa arkipäivisin ja viikonloppuisin ja iltaisin on mahdollisuus konsultoida päivystyksen lääkäriä. Erikoissairaanhoidon lääkäri käy osastolla katsomassa potilaansa myös viikonloppuisin. Tarvittaessa lääkärin apua yöaikaan konsultoidaan EPLL:n päivystäjää.

Osastolta käsin järjestetään tarvittaessa fysioterapeutin ennakoiva kotikäynti ja moniammatillinen kotiutuspalaveri ennen kotiutumista. Kotikäynnillä arvioidaan potilaan arkiympäristöä ja mahdollisia tarvittavia muutostöitä. Potilaan sujuvan kotiutumisen takaamiseksi osastolla ollaan tiiviissä yhteistyössä kotihoidon, intensiivitiimin sekä päivätoiminnan kanssa. Osastoilla järjestetään sarjahoitoina iv-tiputuksia. Osastolla annetaan myös saattovaiheen hoitoa.

Osastoilla työskentelee Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin palveluksessa olevia erikoissairaanhoidon lääkäreitä. Farmaseutin työpanosta ostetaan 4,5 päivää/viikko ja 80% sosiaalityöntekijän työpanosta.

Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus:

Loimaan akuutit kuntoutusosastot toimivat Tyks Loimaan sairaalan kiinteistössä 24/7. Osastoilla 1, 2 ja 3 on yhteensä 66 vuodepaikkaa. Tammi-elokuussa Loimaan akuuteilla kuntoutusosastoilla tuotettiin Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille 10 vuodepaikkaa konservatiivisten erikoisalojen tarpeisiin ja 5 vuodepaikkaa operatiivisten erikoisalojen tarpeisiin. 1.9. lähtien on sairaanhoitopiirille tuotettu vain 10 konservatiivisten erikoisalojen vuodepaikkaa. Sairaanhoitopiirin tarpeisiin taataan 8 vuodepaikkaa ja sairaanhoitopiiri sitoutuu maksamaan vähintään 80 % varaamistaan 10 hoitopaikasta.

Asiakasmaksut:

Palveluista peritään asiakasmaksulakiin perustuvan hyvinvointivaliokunnan vahvistaman asiakasmaksuhinnaston mukaiset asiakasmaksut.

TOIMINTAKERTOMUS:

Mittari	Toteuma 2018	Toteuma 2019
Kokonaiskuormitusprosentti osastoittain, %		
Osasto 1	97,9 %	89,0 %
Osasto 2	95,6 %	88,6 %
Osasto 3	97,9 %	88,5 %
Keskiarvo	97,1 %	88,7 %
Hoitopäivät ja – jaksot osastoittain ja yhteensä, lukumäärä		
Osasto 1	8 687 / 902	8 006/895
Osasto 2	8 146 / 820	7 613/677
Osasto 3	8 325 / 591	7 678/623
Yhteensä	25 158 / 2 313	23 297/2 195
Keskimääräinen hoitoaika osastoittain, vrk		
Osasto 1	9,6	7,9
Osasto 2	9,9	11,2
Osasto 3	14,1	12,3
Keskiarvo	10,9	10,8

Perustason hoitopäivät osastoittain ja yhteensä			
Osasto 1	5 541	5 668	
Osasto 2	7 087	6 744	
Osasto 3	8 325	7 678	
Yhteensä	20 953	20 090	
Erikoissairaanhoidon hoitopäivät osastoittain ja yhteensä			
Osasto 1	3 146	2 338	
Osasto 2	1 059	869	
Osasto 3	0	0	
Yhteensä	4 205	3 207	
Ulkokuntalaisten hoitopäivät osastoittain ja yhteensä		PTH	ESH
Osasto 1	1 208	184	749
Osasto 2	384	162	268
Osasto 3	39	116	0
Yhteensä	1 631	462	1 017
Ulkokuntalaisten osuus hoitopäivistä yhteensä ja osastoittain, %		PTH	ESH
Osasto 1	13,9 %	2,30 %	9,36 %
Osasto 2	4,7 %	2,13 %	3,52 %
Osasto 3	0,5 %	1,51 %	0 %
Keskiarvo	6,4 %	1,98 %	6,44 %
Osastojen sarjahoitokäynnit osastoittain ja yhteensä, lukumäärä			
Osasto 1		109	
Osasto 2		472	
Osasto 3		19	
Yhteensä	433	600	
Tehostettuun palveluasumiseen jonottavien hoitopäivät osastoittain ja yhteensä	Ei tiedossa		
Osasto 1		1 006	
Osasto 2		725	
Osasto 3		841	
Yhteensä		2 572	
Potilaiden FIM-toimintakykymittauksen arvon muutos hoitojakson aikana	30 %	21 %	

Asiakastyytyväisyyskysely poikkileikkaustutkimuksena kahden vuoden välein	Ei toteutettu	Ei toteutettu
---	---------------	---------------

FIM-toimintakykymittaria on alettu käyttää kuntoutusjakson vaikuttavuuden arvioinnissa v. 2018, jolloin jaksoarviointeja toteutui 74 FIM-muutoksen ollessa 30 %. Vuonna 2019 jaksoarviointeja toteutettiin 196 tasaisesti kaikilla osastoilla ja FIM-muutos oli keskimäärin 21 %.

Ongelmana osastoilla on ollut ulkokuntalaisten ohjautuminen erikoissairaanhoidon paikoille ilman pitävää perustetta ja toisaalta erikoissairaanhoidon paikkojen alhainen käyttöaste. Näistä syistä aiheutuu osastojen tuloennusteen toteutumisen vajeena. Loimaan kustannukset nykyisen kaltaisessa osastokokonaisuudessa ovat ongelmallisen korkeat.

Pöytyän ja Auran kuntien kanssa on aloitettu alustavat neuvottelut seutukunnallisesta sairaalaosastoyhteistyöstä.

Henkilökunta:

	2018	2019
Hallinnollinen osastonhoitaja	1,00	1,0
Apulaisosastonhoitaja	3,00	3,00
Sairaanhoitaja	33,00	33,00
Sairaanhoitajavarahenkilö	9,00	9,00
Perus-/lähihoitaja	24,00	24,00
Osastonsihtööri	3,00	3,00
Fysioterapeutti	3,00	4,00
Kuntohoitaja	1,00	0
Toimintaterapeutti	0,60	0,6
Ylilääkäri	0,81	0,81
Terveyskeskuslääkäri	1,80	1,80
Yhteensä	80,21	80,21

ERIKOISSAIRAANHOITO

Erikoissairaanhoidon palvelut ostettiin Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Tammi-elokuussa 2019 Loimaan akuuteilla kuntoutusosastoilla tuotettiin Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirille 10 vuodepaikkaa konservatiivisten erikoisalojen tarpeisiin ja 5 vuodepaikkaa operatiivisten erikoisalojen tarpeisiin. 1.9. lähtien tuotettiin sairaanhoitopiirille vain 10 konservatiivisten erikoisalojen vuodepaikkaa. Sairaanhoitopiirin tarpeisiin taataan 8 vuodepaikkaa ja sairaanhoitopiiri sitoutuu maksamaan vähintään 80 % varaamistaan 10 hoitopaikasta. Vuoden 2021 paikoista neuvotellaan toukokuun loppuun mennessä 2020.

Maakunnallisessa psykiatrian ja mielenterveyspalveluiden kehittämisessä ei vuoden 2019 aikana päästy Turun ja sairaanhoitopiirin psykiatrioiden yhdistämisestä laajempaan kehittämiseen. Turun psykiatria fuusioitui sairaanhoitopiirin psykiatriaan 1.5.2017.

Kaupunki ja sairaanhoitopiiri suunnittelivat 2017 yhdessä kaupungin ja sairaanhoitopiirin yhteisen diabetesosaamiskeskuksen tilat Tyks Loimaan sairaalan 2. kerrokseen. Diabetesosaamiskeskus aloitti toimintansa Tyks Loimaan sairaalassa tammikuussa 2019. Tiloissa työskentelee kaksi diabeteshoitajaa, diabeteslääkäri, jalkaterapeutti, avannehoitaja ja uroterapeutti.

Sairaanhoitopiiri varasi vuodelle 2018 määrärahan siihen, että suunnitellaan leikkaussalien saneeraus sairaanhoitopiirin operatiivisten alojen polikliinisen toiminnan (ml polikliininen kirurgia ja täyhystykset) tarpeisiin. Toteutus on budjetoitu vuodelle 2019–2020. Tämän saneerauksen jälkeen voidaan keskittää kaikki ennaltaehkäisevän terveydenhuollon palvelut Tyks Loimaan sairaala tiloihin.

Seuraavassa vaiheessa tulee suunniteltavaksi sairaalan 3. kerroksen tilojen saneeraus 2021 niin, että 2022 voidaan perustaa fyysinen Lape-hankkeen mukainen perhekeskus Tyks Loimaan sairaalan tiloihin.

Loimaan sairaanhoitopiirin palveluiden käyttö näkyy [sairaanhoitopiirin kuntaraporteista](#).

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuollon palvelut ostettiin edelleen Liedon kunnalta.

